

**T.C.
ATATÜRK ÜNİVERSİTESİ**

**TOPLUMSAL DUYARLILIK PROJELERİ UYGULAMA VE ARAŞTIRMA
MERKEZİ**

“Asit mi Baz mı? Sen Karar Ver”

Proje Kodu: 29ca6704-f6e8-456a-9c1c-8329dcbc6846

SONUÇ RAPORU

Proje Yürütücüsü:

Melek ACAR
Fen Bilimleri Enstitüsü

Araştırmacılar:

Fatma TURHAN
Nazlı ÖNCER
Nuray SERGİNAY
Feyzanur CAŃ GÜLMÜŞ
Fatmagül ÖZDEMİR

Danışman:

Hayrunnisa MAZLUMOĞLU
Mühendislik Fakültesi

Haziran, 2023

ERZURUM

İÇİNDEKİLER

Önsöz.....	2
Özet.....	3
Materyal ve Yöntem	4
Proje Uygulamasına Ait Görseller.....	5
Sonuçlar.....	9

ÖNSÖZ

Günlük hayatta kullandığımız birçok kelime bilimden izler taşımaktadır. Asitli içecekler olarak sıklıkla kullandığımız bu terimde neden asit denildiğini çoğu zaman bilmeyiz. Oysa bilim günlük hayatın her alanında olduğu gibi burada da karşımıza çıkmaktadır. Bu projede çocuklara asit ve bazın ne olduğu teorik olarak anlatılmıştır. pH derecesi hakkında bilgilendirme yapıldıktan sonra yapmış oldukları deneyde ise günlük malzemelerin asit mi baz mı olduğuna kendileri karar vermiştir. Asidin derecesi arttıkça ne kadar zararlı olabileceği hakkında karşılıklı konuşularak konunun önemi pekiştirilmiştir. Asitli içeceklerin dişlerimize vereceği zarardan bahsedilmiştir. Diş fırçalamanın önemi anlatıldıktan sonra çocuklara TDM etiketlerinin yer aldığı diş fırçası ve diş macunu hediye edilmiştir. Bu proje Atatürk Üniversitesi Toplumsal Duyarlılık Projeleri Uygulama ve Araştırma Merkezi tarafından desteklenmiştir.

ÖZET

Bilimin tüm alanları hayatımızda yer almaktadır. Fizik, kimya, biyoloji gibi temel bilimler hayatımızın her alanında karşımıza çıkmaktadır. Asitli içeceklerden bahsederken kimyasal bir terim kullandığımızın farkında bile değiliz. Çocuklara asitli içeceklerden uzak durmalarını söylemekteyiz fakat bunun sebebini kimyasal olarak açıklamamaktayız. Bu nedenle bu projede çocuklara asit ve bazın ne olduğu anlatılarak pH derecesinin ne anlama geldiğinden bahsedilmiştir. pH derecesini ölçme yöntemlerinin neler olduğu belirtildikten sonra turnusol kağıdının çalışma prensibi çocuklara anlatılmıştır. Günlük hayatta kullandığımız bazı maddelerin (kola, soda, sirke, deterjan, limon vb.) pH dereceleri turnusol kâğıdı kullanılarak belirlenmiştir. Asidin derecesinin arttıkça ne kadar zararlı olabileceğinden bahsedilmiştir. Asidik içeceklerimiz dişlerimize vereceği zarar anlatılıp diş fırçalamanın önemi vurgulanmıştır. Daha sonra çocuklara diş fırçalamayı sevdirmek adına TDM etiketlerinin yer aldığı diş fırçası ve diş macunu hediye edilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Nitelikli eğitim, Dezavantajlı grup, Bilim, Kimya, Diş sağlığı

MATERYAL VE YÖNTEM

Araştırmanın Türü

Bu çalışma bir Toplumsal Duyarlılık Projesi'dir.

Araştırmanın Yapıldığı Yer ve Zaman

Proje, proje süreci içerisinde tamamlanmıştır. Proje önerisinde belirtilen etkinlik Tortum Kireçli Köyü İlkokulu'nda 13 Haziran 2023 tarihinde gerçekleştirilmiştir.

Kullanılan veya Dağıtımı Yapılan Malzemeler

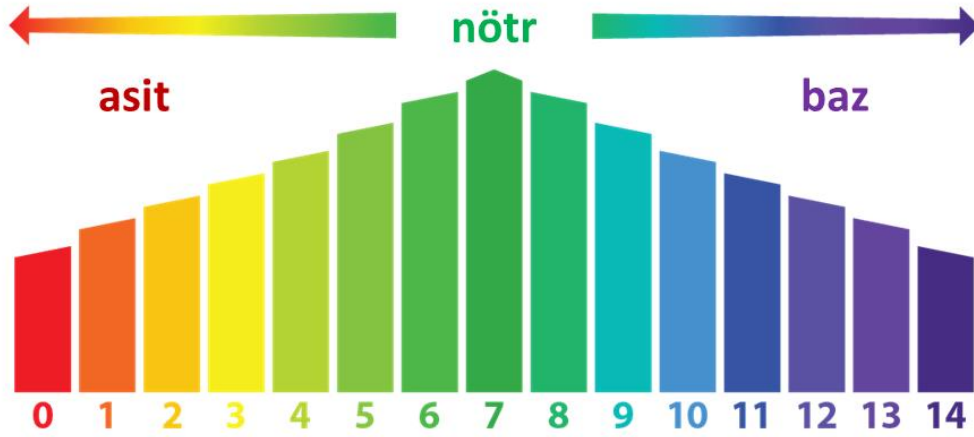
Afiş, pH cetveli çıktısı, turnusol kâğıdı, ağız ve diş bakım seti.

Projenin Uygulanışı

Yapılan etkinlikte ilk önce asit ve baz terimlerinin ne ifade ettiği çocuklara anlatılmıştır. pH derecesinin ne olduğundan bahsedildikten sonra bunu ölçme yöntemleri sıralanmıştır. Turnusol kâğıdı ile bir maddenin asit mi baz mı olduğunun nasıl anlaşılacağı iyice kavrandıktan sonra belirli maddeler kullanılarak asit mi baz mı deneyi yapılmıştır. Kola, soda, sirke, deterjan, limon vb. maddeler tüplere karışık olarak konulduktan sonra her bir çocuğa verilen turnusol kâğıdı ile istedikleri maddenin pH'ını belirlemesi istenmiştir. Renk oluşumu gerçekleştikten sonra pH cetvelinden maddelerinin pH derecelerine karar vermişlerdir. Öğrencilerin tümü kendi testini yaptıktan sonra karşılıklı soru cevap yapılarak konuyu iyice pekiştirmeleri sağlanmıştır. Özellikle kolanın asidik olduğunu yaptıkları deney ile de gördükten sonra asidik içeceklerin dişlerimize verecekleri zarardan bahsedilmiştir. Bu konuda diş fırçalamanın ne kadar önemli olduğu vurgulanmıştır. Çocuklara diş fırçalamayı sevdirmek adına TDM etiketlerinin yer aldığı diş fırçası ve diş macunu hediye edilmiştir. Ayrıca etkinlikte anlatılanları görselleştirebilmek amacıyla afiş hazırlanmıştır.

PROJE UYGULAMASINA AİT GÖRSELLER

PROJE EKİBİ
Dr. Öğr. Üyesi Hayrunnisa MAZLUMOĞLU
Melek ACAR
Fatma TURHAN
Nazlı ÖNCER
Nuray SERGİNAY
Feyzanur CAN GÜLMÜŞ
Fatmagül ÖZDEMİR

ASİT Mİ BAZ MI? SEN KARAR VER

ETKİNLİK

Yer: Tortum Kireçli Köyü İlkokulu

13 HAZİRAN 2023

SALI

10:00-12:00

TORTUM MESLEK YÜKSEKOKULU

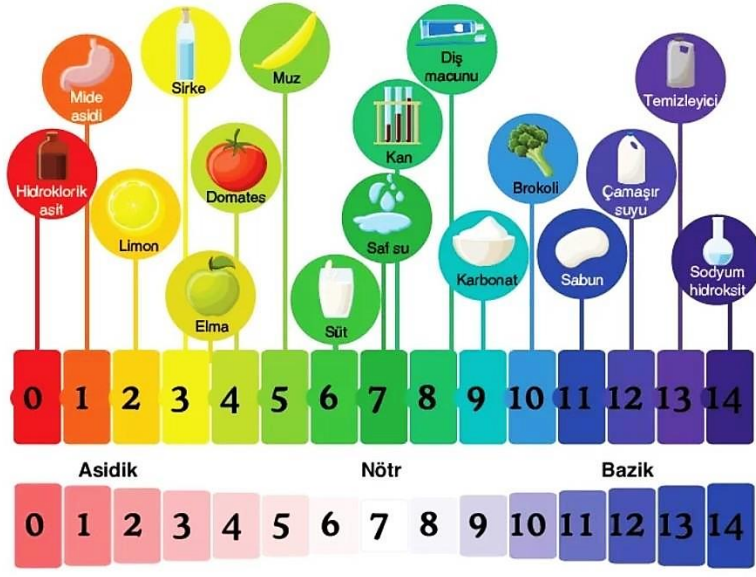
Tortum Vocational College

TOPLUMSAL DUYARLILIK PROJELERİ

UYGULAMA VE ARAŞTIRMA MERKEZİ

Social Awareness Projects Application and
Research Center

Şekil 1. Proje Afişi
5

Şekil 2. Öğrencilere dağıtılan pH cetveli

Şekil 3. Projenin görseller

SONUÇLAR

Bu proje sayesinde köy okulundaki öğrenciler ile vakit geçirebilme ve onları bilimle tanıştırabilme fırsatı bulunmuştur. Beyaz önlük giyen bizleri kendilerine iğne yapacak hemşireler olarak düşünüp korkan öğrencilere deney yapmak ve onları eğlendirmek için orada olduğumuzu belirttiğimizde bizlerin birer bilim insanı olduğumuzu söylediler. Bu bize, yapılan etkinlikler sayesinde öğrencilerin farklı meslek gruplarını tanıyabildiklerini göstermiş oldu. Böylece bilinçli bireyler yetiştirme isteğinde olan bizlere de doğru yolda olduğumuzu anlama fırsatını verdi. Çocukların kendi yaptıkları deney ile maddelerin asit veya baz olduğunu belirlemeleri ve kendi aralarında bunun hakkında konuşmaları da onlarda bir merak ve ilgi uyandırmaya vesile olduğumuzu anlamamızı sağladı. Hediye olarak çocuklara verilen diş fırçası ve diş macunu ile ne kadar mutlu olduklarını da gözlemlemiş olduk. Böylece Atatürk Üniversitesinin Topluma Katkı Misyonu Tortuma bağlı bir köy okulunda hissettirilmiş oldu.

Projemizi destekleyerek köy okulu çocukları için eğlenceli ve öğretici etkinlik yapabilmemizi sağlayan ve çocuklara hediye vererek gözlerindeki mutluluğu görebilmemize vesile olan Atatürk Üniversitesi Toplumsal Duyarlılık Projeleri Uygulama ve Araştırma Merkezi'ne teşekkür ederiz.